

Ostrava 29. září 2010

TISKOVÁ ZPRÁVA k premiéře operety ROSE MARIE

Jako první ze svých letošních čtyř premiér uvede soubor operety/muzikálu jedno z nejoblíbenějších děl skladatele Rudolfa Frimla, které by se dalo zařadit na pomezí těchto dvou žánrů. Opereta Rose Marie patří k nejslavnějším a také nejhranějším operetám. Její mimořádný úspěch na nejednom kontinentu vynesl Frimla mezi nejuznávanější osobnosti operetního divadla. Dnes je pokládán za jednoho ze zakladatelů amerického hudebního divadla.

Ostravskou inscenaci vzal do svých rukou mladý realizační tým.

o autorovi...

Rudolf Friml se narodil se v Praze 2. prosince 1879 jako syn pekaře. Už v dětském věku prokázal mimořádné hudební nadání, studoval na pražské konzervatoři kompozici u jednoho z dnes nejslavnějších českých skladatelů, Antonína Dvořáka. Frimlův přístup ke studijní disciplíně však vyústil v předčasné ukončení studia – v roce 1901 byl vyloučen. *"Jednoduchý recept, jak dosíci opravdu úspěšného skladatele operetní hudby, jest tento: vezměte jednoho talentovaného žáka pražské konzervatoře, justamentárně se s ním hrdlete pro přestupky proti zákonům harmonie a kontrapunktu a posléze ho vylučte z ústavu. Do pěti let je z něho světový operetní komponista. Jako Friml,"* napsal později ve své publikaci Opereta (1946) Luděk Pacák. Nešlo sice tehdy o vzpouru proti zákonům kontrapunktu, ale proti školnímu řádu: Friml veřejně vystupoval bez souhlasu školy. Začal doprovázet na klavír houslistu Jana Kubelíka, vydal se s ním na turné po celé Evropě a dokonce do USA. V roce 1906 podnikli turné do USA podruhé. Tehdy se Friml v Americe usadil a začal se věnovat komponování, zprvu instrumentálních skladeb pro symfonický orchestr. Psal také pod pseudonymem Roderich Freeman nebo Charles Rudolf Friml. V New Yorku začínal jako baletní korepetitor v Metropolitní opeře, skladatelsky se však orientoval na operetu. Napsal jich na třicet. V roce 1912 zaznamenala první výraznější úspěch jeho opereta *The Firefly (Svatojánská muška)*. Až do počátku dvacátých let následovalo období několika průměrných operet, které do světa díru neudělaly. Poté přišlo vrcholné období Frimlovy kariéry. Pravý divadelní úspěch přišel za jedenáct let po *Svatojánské mušce* v podobě *Rose Marie* (1924). O rok později se proslavil jeho *Král tuláků (The Vagabond King)* a v roce 1928 třetí opereta *Tři mušketýři*. Roku 1934 se Rudolf Friml usadil v Hollywoodu, spolupracoval na řadě filmů, včetně adaptací svých vlastních operet do filmové podoby. Ke svým devadesátým narozeninám v roce 1969 obdržel cenu Americké společnosti skladatelů, autorů a publicistů (ASCAP). Zemřel v Los Angeles 12. listopadu 1972. O sedm let později iniciovala jeho vdova "Rudolf Friml's Broadway Day".

Rose Marie vznikla v době okouzlení romantickou poetikou Divokého Západu, které souviselo mimo jiné s rozkvětem němého filmu a „kovbojek“. Jejími libretisty a autory textů písní byli Otto A. Harbach a Oskar Hammerstein II. Dlouho však zůstalo utajeno, že Friml nebyl jediným autorem hudby. Jeho spoluautorem a tvůrcem velké části hudebních čísel byl Herbert Stothart, který se proslavil jako autor filmové hudby.

Rose Marie se odehrává v atraktivním prostředí kanadských hor a je pravou westernovou love story Rose Marie La Flemme a Jima Kenyona. Světová premiéra Rose Marie se konala 2. září 1924 v Imperial Theatre v New Yorku a hrála se po dva roky, přičemž dosáhla celkového počtu 557 představení. Gerald Bordman ve své Kronice amerického hudebního divadla píše, že Rose Marie „nebyla jen největším hitem sezóny, ale největším trhákem desetiletí“. V Londýně se počet představení vyšplhal až na číslo 581 a v Paříži na rekordních 1250. Její česká – či spíše československá premiéra – se konala 11. února 1928 v holešovické Uranii s počtem 280 repríz. Za zmínku rozhodně také stojí její poválečné inscenování v Hudebním divadle v Karlíně v roce 1964 za režijního vedení Oldřicha Nového, kde za čtyři roky zažila kolem čtyř set repríz. Dočkala se také čtyř filmových zpracování. První dva ještě němé filmy byly natočeny roku 1928 (jeden z nich však nebyl uveden), v roce 1936 vznikla nejznámější a nejoblíbenější filmová verze s Jeanette MacDonald a Nelsonem Eddym v hlavních rolích a roku 1954 se objevil televizní remake s názvem Indian Love Call s Ann Blyth, Fernandem Lamasem a Howardem Keelem. Národní divadlo moravskoslezské inscenovalo tuto operetu celkem pětkrát, naposledy v roce 1988. Vy ji uvidíte v novém hudebním nastudování sbormistra Bohumila Vaňkát, který se bude dělit o dirigentskou taktovku spolu s Karolem Kevickým. Režie se ujala mladá operní režisérka Linda Keprtová, scénu vytvořil Jaroslav Záděra, kostýmy Marie Blažková a choreografii Robert Balogh.

Rudolf Friml (1879–1972)

ROSE MARIE

Libreto a texty písní **Otto Harbach a Oscar Hammerstein II**

Hudba **Rudolf Friml a Herbert Stothart**

Texty písní přeložil **Jiří Aplt**

HUDEBNÍ NASTUDOVÁNÍ

DIRIGENTI

REŽIE

SCÉNA

KOSTÝMY

CHOREOGRAFIE

SBORMISTR

Bohumil Vaňkát

Karol Kevický, Bohumil Vaňkát

Linda Keprtová

Jaroslav Záděra

Marie Blažková

Robert Balogh

Bohumil Vaňkát

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

příspěvková organizace statutárního města Ostrava • Čs. legií 148/14 • 701 04 Ostrava-Moravská Ostrava

OSOBY A OBSAZENÍ

HAWLEY

EMIL – bratr Rose Marie

MALON – šerif

JIM KENYON

HERMAN

JANE

ROSE MARIE

WANDA – indiánka

ČERNÝ OREL – indián

ETHEL

INDIÁNKA – klaunka

Jan Drahovzal / Marcel Školout

Josef Lekeš / Martin Štolba / Petr Volný

Václav Morys / Libor Olma

Michal Mačuha / Peter Svetlík / Lukáš Vlček

Roman Harok / Roman Žiška

Oľga Bezačinská / Martina Šnytová, Jana Kuchařová

Tereza Kavecká / Eva Zbrožková

Hana Fialová / Jana Kurečková

Pavel Liška / Petr Miller

Jarmila Hašková / Janka Hošťáková / Dagmar Mimrová

Petra Langerová

Dále účinkují členové souboru operety/muzikálu v rolích indiánů a indiánek, kanadské policie, zlatokopů, manekýnů a manekýnek, a sólisté instrumentalisté orchestru operety/muzikálu NDM.

Premiéra 7. října 2010 v 18.30 hodin v Divadle Jiřího Myrona

2. premiéra 9. října 2010 v 18.30 hodin v Divadle Jiřího Myrona

Předpremiérová beseda v Domě knihy Librex 29. září 2010 v 17 hodin

Tisková konference k premiéře ve čtvrtek 30. září 2010 ve 14.30 hodin

o inscenačním týmu...

Bohumil Vaňkát – dirigent

Bohumil Vaňkát se narodil 7. dubna 1964. Hudebně se začal věnovat již v dětství, a to hře na housle. Po dokončení základního vzdělání úspěšně složil zkoušky na Pražskou konzervatoř právě v oboru hra na housle, kde také v roce 1998 úspěšně absolvoval. O pár let dříve, v roce 1992, ve stejné instituci úspěšně absolvoval v oboru dirigování, které se později stalo jeho doménou a jemuž dodnes zůstal věrný. Několik let byl dirigentem v operním souboru Slezského divadla v Opavě, od roku 2006 nastoupil na místo dirigenta v operetním souboru Národního divadla moravskoslezského, kde se později, v roce 2008, ujal sbormistrovského místa. V současné době zastává funkci dirigenta, sbormistra a korepetitora v souboru opereta/muzikál tamtéž. Na svém dirigentském a sbormistrovském kontě má řadu operet a muzikálů v NDM, Slezském divadle v Opavě, ale také v zahraničí, například v Jižní Koreji.

Linda Keprtová – režisérka

Linda Keprtová se narodila 22. 9. 1983. Pochází z České Třebové. Je absolventkou Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, obor dirigování sboru (u prof. Lubomíra Mátle), od roku 2006 je posluchačkou operní režie (u prof. Václava Mála). Během posledních tří let nastudovala např. původní verzi opery Její pastorkyňa Leoše Janáčka, Il matrimonio segreto Domenica Cimarosy, Alexandr Bis Bohuslava Martinů, Frašku o kádi Evžena Zámečnicka či světovou premiéru opery Údolí suchých kostí skladatele Vladimíra Franze. V roce 2009 byla oceněna Nadací Leoše Janáčka za režijní nastudování opery Její pastorkyňa.

Jaroslav Záděra – scénograf

Jaroslav Záděra se narodil 19. 3. 1967 v Ivančicích. Divadlu se věnuje, jak sám říká, „od pubertálních let“. Avšak tomu profesionálněmu od roku 1994. Je dlouholetým členem Městského divadla v Brně, kde působí jako jevištní mistr, ale můžeme ho vidět také na divadelních prknech MDB, kde hostuje v menších činoherních rolích. S režisérkou Lindou Keprtovou spolupracuje již třetím rokem na inscenacích v rámci Janáčkovy akademie múzických umění, z poslední doby například Cimarosovo Il matrimonio segreto v divadle Barka.

Marie Blažková – kostýmní výtvarnice

Marie Blažková se narodila 27. 11. 1983 v Brně. V letech 1999 – 2003 vystudovala střední školu uměleckých řemesel v Brně (SŠUR), obor užitá malba pod pedagogickým vedením Petra Veselého. V roce 2009 úspěšně ukončila studium na Janáčkově akademii múzických umění v Brně v oboru scénografie pod pedagogickým vedením Jána Zavarského. Mimo svou vlastní scénografickou a kostýmní činnost se podílela jako asistentka akad. arch. Daniela Dvořáka na projektech Antonius a Kleopatra, Macbeth, Tiefland, Lulu, Eugen Oněgin a dalších...

Robert Balogh – choreograf

Robert Balogh se narodil v roce 1960. Vystudoval choreografii a režii baletu na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě. První angažmá získal v Olomouci, kde působil jako sólista a choreograf (1985–1988); inscenuje zde celovečerní balety a také spolupracuje na choreografiích oper, operet a činoher. Čelní a nepřehlédnutelné místo v Baloghově dosavadní tvorbě stále zaujímá jedna z jeho prvních olomouckých prací – Dům Bernardy Alby. Byla originální choreografickou vizí na téma slavné dramatické předlohy Federica Garcii Lorcy (Olomouc 1986, 1991 a 1999). Krátce působil v Bratislavě, kde se v roce 1988 ve večeru Lux et Requiem stala jeho Extáze ducha, zpodobňující Mozartův životní příběh, přelomovým okamžikem v dramaturgii Slovenského národního divadla. Významnou a slibnou byla etapa jeho působení v Národním divadle v Praze, které do repertoáru zařadilo jeho Catulli Carmina (h. Carl Orff, 1989); zopakoval zde jednodílnou Extázi ducha (1990) a v roce 1991 byl režisérem Petrem Weiglem a skladatelem Ladislavem Simonem vyzván ke spolupráci na baletní podobě Verdiho opery Dáma s kaméliemi. Po Olomouci a Praze se Baloghovým divadelním působištěm stalo Divadlo Josefa Kajetána Tyla v Plzni – v období 1994–1997 jako choreograf a od roku 1995 také jako šéf baletu. Živost a rozmanitost jeho choreografické a režijní práce, spolu s bohatou výpravou scény a kostýmů, přivedly do hlediště nové diváky. Byly to Casanova (h. koláž: Arvo Part, Arcangelo Correlli, Georg Friedrich Händel, Benedetto Marcello, Henry Purcell, Gabriel Faure aj., 1994), Carmen (h. Georges Bizet, Paco de Lucía, 1996), Puškin (h. koláž ze skladeb Petra Iljiče Čajkovského, 1997) nebo slavný klasický titul Romeo a Julie Sergeje Prokofjeva (2000). Od roku 1998 je ve

svobodném povolání, vede svůj ambulatorní baletní soubor, se kterým pod názvem Balogh-Ballett Prag často hostuje v zahraničí. Robert Balogh se zúčastnil řady mezinárodních soutěží, například v Tokiu v roce 1991 získal třetí místo za povinnou skladbu na část z Ravelova Smyčcového kvartetu F dur nazvanou Nerozlučné a za volnou skladbu Neklidné vidiny. V roce 1994 mu byla v americkém Jacksonu udělena zlatá medaile. V roce 2004 se stal spoluzakladatelem dětského Baletního studia při Moravském divadle v Olomouci. Od tohoto roku se dětem intenzivně věnuje, vytváří pro ně soutěžní choreografie a vede také režie a choreografie představení Baletního studia. Celovečerní představení, které s dětmi vytvořil (Andersen, Broučci), se setkala s obrovským ohlasem u diváků. V roce 2006 získaly jeho choreografie na Mistrovství světa v Los Angeles v USA zlato a bronz. Opětovný úspěch sklídil i v roce 2007, kdy získal na Mistrovství světa v USA za připravené choreografie zlato, stříbro a bronz. Má bohaté zkušenosti prakticky ze všech divadel, včetně tuzemských národních divadel. Pracoval také v různých státech Evropy, ale i v USA a Japonsku.

aktuálně z NDM...

MŮJ BOJ (Mein Kampf) poprvé v sezóně

Činoherní soubor opráší po prázdninách jednu z nejlepších komedií světoznámého autora George Taboriho, který se proslavil spojením grotesky s tématy, jako je 2. světová válka, židovství a holocaust. Režie Juraj Deák.

V hlavních rolích Jan Hájek, Jiří Sedláček, Vladimír Polák, Kateřina Vainarová, Veronika Forejtová a další.

neděle **3. října 2010 ve 14 a 19 hodin** v Divadle Jiřího Myrona

Dostaveníčko s operou

4. října 2010 v 18.30, Divadlo Antonína Dvořáka

Setkání se sólistou opery Jaroslavem Kosecem u příležitosti 25 let jeho angažmá v NDM.

Dostaveníčko s činohrou

SÓLO PRO ALEXANDRU GASNÁRKOVOU

6. 10. v 18.30, Divadlo Jiřího Myrona

Slavnostní setkání s touto výraznou hereckou osobností u příležitosti 40 let jejího divadelního působení. Svým programem přijdou pogratulovat kolegové, příznivci i její žáci.

Katovická činohra hostem NDM

Černou grotesku polského dramatika Witolda Gombrowicze Yvonna, princezna burgundánská mělo na repertoáru už i Národní divadlo moravskoslezské. Tentokrát ji uvidíme přímo v originále, tedy pod názvem **Iwona, księżniczka Burgunda**. V neděli **10. října 2010** nás totiž poctí svou návštěvou činoherní soubor Teatru Śląskiego z Katovic. Představení bude odehráno v polském jazyce s českými titulky v 18. 30 hodin Divadle Jiřího Myrona. Režii má Atilla Keresztes, scénu a kostýmy vytvořila Bianca Imelda Jeremias.

Love Hurts...Petruška

Letošní 6. ročník mezinárodního galapředstavení **TANEČNÍ MOST / TANZBRÜCKE** proběhne **13. října 2010 v 18.30** hodin v Divadle Jiřího Myrona. Tanečníci věhlasného souboru DanceWorks Chicago představí známý Stravinského balet Petruška v nevšední interpretaci choreografa Maria Schrödera, nynějšího ředitele Lipského baletu. V jeho pojetí nazvaném **LOVE HURTS... PETRUŠKA** jsou kromě klasického baletu skloubeny též prvky steet dance, akrobacie a hip hopu.

Změny v programu – zrušená představení

Z provozních důvodů rušíme představení ve zkušebně Divadla Antonína Dvořáka **středa 29. září 2010 v 18.30 hodin** – BAVIČ – nehrajeme.

www.ndm.cz